

Rāznas Nacionālajā parkā straujam un brīvam tecējumam attīra Baldas upi

Publicēts: 03.05.2018.

2018

Foto: A. Urtāns

Dabas aizsardzības pārvalde šonedēļ Rāznas Nacionālajā parkā kopā ar aktīviem sabiedrības pārstāvjiem, dabas draugiem un vietējiem iedzīvotājiem vienojās kopīgam darbam, straujam un brīvam tecējumam attīrot Baldas upi.

Pasākumu iniciēja biedrība “Kroma kolna bruoliste”.

Talcinieki darbu laikā no upes izvāca tajā sakritušos kokus, samestos atkritumus un atbrīvoja upi brīvam plūdumam, atjaunojot kādreizējās straujtecēs. Baldas upes garums ir 24 kilometri un vienā talkā to visu atbrīvojot tomēr neizdevās, taču organizatoru iecere ir to paveikt iespējami drīz.

Saldūdeņu eksperts Andris Urtāns komentē, ka izvācot koku sagāzumus, atjaunojās straumes plūdums un jau pēc neilga laika atklājās augstvērtīgas, lielas platības ar aizsargājamo sārtaļģi Hildenbrandia rivulare apaugušais Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamais straujteču biotops.

Akmeņaino straujteču lejtecēs tika konstatēti vairāki dzīvi Eiropas Sugu un biotopu direktīvā iekļautās biežās perlamutrenes eksemplāri. Upes sakopšanas darbus nozīmīgus padarīja arī fakts, ka vairāki atjaunotie Baldas upes posmi laužas caur nelielu gravu ar stāviem krastiem, radot Latgales ainavai netipiska neliela kanjona iespaidu. Tagad tie atkal kļūst vairāk pieejami gan cilvēkiem, gan te sastopamajai ūdens organismu daudzveidībai.

Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācijas direktore Anda Zeize stāsta, ka kopīgiem spēkiem vairākus upes posmus, kas bija nosprostoti, attīrīja no bebru būvēm un koku zaru sanesumiem, lai varētu dzirdēt upi, atbrīvotu Baldas upi un uzturētu straujteču biotopu. “Baldas upe nav no lielākā upe Rāznas Nacionālā parka teritorija, bet tās apkārtnē slēpj daudz dabas un kultūrvēstures bagātības. Arī turpmāk katram jāuzņemas rūpes par kādu no upes posmiem, un tas nodrošinās Baldas brīvo tecējumu,” pauž A. Zeize.

Talkas inicators bija biedrības “Kroma kolna bruoliste” vadītājs Aleksandrs Lubāns, viņš pauž gandarījumu par paveikto un pateicību visiem iesaistītajiem. Turklāt īpaši atzīmējams fakts, ka upes krastos atrasts jauns, līdz šim nezināms pilskalns, kam arheologs Juris Urtāns jau devis Beitānu pilskalna vārdu.

“Baldas upe ir trīs novadu - Rēzeknes, Dagdas un Aglonas – robežupe, kuru šķērso septiņi tilti, rotā dambis un ūdensdzirnavas, bet galvenā vērtība ir cilvēki un spēja sanākt kopā un vienoties kopīgam darbam un sajūst upes un savas tautas spēku,” saka A. Lubāns.

<https://www.daba.gov.lv/lv/jaunums/raznas-nacionalaja-parka-straujam-un-brivam-tecejumam-attira-baldas-upi>